

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๖๐๔/๒๓๙๓๒

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม ๑๐๔๐๐

๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรมการเชือด قربานตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

เรียน จุฬาราชมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สพ. ๐๐๐๑/๕๔๔ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักจุฬาราชมนตรีขอหารือประเด็นเกี่ยวกับการเชือดสัตว์พลีทาน (อูฐ โค กระบือ แพะ และแกะ) หรือพิธีกรรมการเชือด قربานตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม เพื่อป้องกันมิให้ผลของพิธีกรรมกลายเป็นประเด็นความไม่เข้าใจและนำไปสู่ความขัดแย้งของสังคม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมปศุสัตว์ ขอเรียนชี้แจง ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ สัตว์ที่นำมาเชือดพลีทาน (قربาน) ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลามนั้น สามารถนำสัตว์ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ ๒ มาเชือดโดยมิต้องขออนุญาตก่อน ยกเว้นการเคลื่อนย้ายได้หรือไม่ อย่างไร

กรมปศุสัตว์ ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเจตนารมณ์ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดจากสัตว์หรือซากสัตว์เพื่อคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนและประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับโค กระบือ แพะ และแกะ เป็นสัตว์ตามมาตรา ๓๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ การเคลื่อนย้ายสัตว์ชนิดดังกล่าวไปยังท้องที่จังหวัดอื่นจึงต้องได้รับใบอนุญาตจากสัตวแพทย์ประจำท้องที่ต้นทางทุกครั้งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ และปฏิบัติตามประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขออนุญาต และการออกใบอนุญาต การตรวจโรคและทำลายเชื้อโรคในการนำสัตว์หรือซากสัตว์ไปยังท้องที่จังหวัดอื่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และในกรณีเป็นการเคลื่อนย้ายสัตว์ในพื้นที่ที่มีการประกาศเขตโรคระบาดชั่วคราว เขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบประจำเขตทุกครั้งที่มีการเคลื่อนย้ายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๒ และต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ เข้า ออก ผ่าน หรือภายในเขตโรคระบาดชั่วคราว เขตโรคระบาด หรือเขตเฝ้าระวังโรคระบาด พ.ศ. ๒๕๕๙

ประเด็นที่ ๒ เวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ นั้น หมายความว่ารวมถึงการเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรม การเชือด قربาน ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลามด้วยหรือไม่ อย่างไร

กรมปศุสัตว์ ขอเรียนว่า พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔ ได้กำหนดนิยามคำว่า “การประกอบกิจการฆ่าสัตว์” หมายความว่า การดำเนินการฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ และคำว่า “การจำหน่ายเนื้อสัตว์” หมายความว่า การนำเนื้อสัตว์ออกขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้โดยเพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการมีไว้ในครอบครองซึ่งเนื้อสัตว์เพื่อการจำหน่าย ประกอบกับสำนักจุฬาราชมนตรีได้ชี้แจงว่าการเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรมการเชือด قربานตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม เป็นการกระทำเพื่อรักษานัยแห่งความเป็นพี่น้องร่วมสังคม มิใช่เพื่อการค้าหรือหาผลกำไร เพราะทุกส่วนของร่างกายสัตว์ที่เชือดพลีทานนั้นห้ามมิให้ซื้อขายโดยเด็ดขาด ดังนั้น

การเชือดสัตว์พลีทาน (กุรบาน) ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม จึงไม่ใช้การฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในทางการค้าตามบทนิยามคำว่า “การประกอบกิจการฆ่าสัตว์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้ผู้ประกอบกิจการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์เท่านั้นที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญ ดังนั้น เวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงไม่รวมถึงการเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรมการเชือดกุรบานตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

ประเด็นที่ ๓ เวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ในวันสำคัญตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ข้อ ๔ (๑) – (๓) และ (๔) วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ตามประกาศนั้นรวมถึงวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ด้วยหรือไม่ และเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ดังกล่าวหมายความรวมถึงการเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรมการเชือดกุรบาน ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลามด้วยหรือไม่ อย่างไร

กรมปศุสัตว์ ขอเรียนว่า ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวไว้ในประเด็นที่ ๒ ว่าการเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรมการเชือดกุรบานตามบทบัญญัติศาสนาอิสลามไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในทางการค้า จึงไม่ใช้การประกอบกิจการฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และไม่อยู่ในบังคับของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น วันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวันสำคัญและเวลาที่ต้องหยุดทำการฆ่าสัตว์ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงไม่รวมถึงการเชือดสัตว์พลีทานหรือพิธีกรรมการเชือดกุรบานตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรวิศ ธานีโต)
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๑๔๑๕

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๙๑๑